

REGLUGERÐ RÁÐSINS (EB) nr. 2494/95**frá 23. október 1995****um samræmdar vísitölur neysluverðs(*)****RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,**

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 213. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitum Peningamálastofnunar Evrópu ⁽³⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽⁴⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Samkvæmt 109. gr. j í sáttmálanum ber framkvæmdastjórninni og Peningamálastofnun Evrópu að gefa ráðinu skýrslu um hvernig aðildarríkjunum miðar við efndir skuldbindinga sinna um stofnun Efnahags- og myntbandalags að því er varðar verðstöðugleika.

Í 1. gr. bókunarinnar um samleitnisviðmiðanir, sem um getur í 109. gr. j í sáttmálanum, er mælt fyrir um að nauðsynlegt væri að meta sjálfbæra verðlagsþróun í aðildarríkjunum á grundvelli verðbólgu sem mælist með vísitölu neysluverðs á sambærilegum grunni að teknu tilliti til mismunandi skilgreininga í hverju landi. Gildandi vísitölur neysluverðs eru ekki unnar á sambærilegum grunni.

Nauðsynlegt er fyrir bandalagið og einkum yfirvöld skatta- og peningamála að hafa reglulegan og tímanlegan aðgang að vísitölum neysluverðs í því skyni að gera samanburð á verðbólgu í þjóðhagslegu og alþjóðlegu tilliti til samanburðar við aðrar vísitölur sem eru til innlendrar- og rekstrarhagfræðilegra nota.

Viðurkennt er að verðbólga er fyrirbæri sem kemur í ljós í tengslum við allar tegundir markaðsviðskipta, þar með talið í tengslum við kaup á fjárfestingarvörum, opinber innkaup, launagreiðslur og innkaup neytenda. Almennt er viðurkennt að til að skilja til hlítar verðbólguþróun innanlands og í hinum ýmsu aðildarríkjum sé nauðsynlegt að hafa aðgang að hagskýrslum af margvíslegum toga, þar sem vísitölur neysluverðs eru snar þáttur.

Hægt er að setja fram sambærilegar vísitölur neysluverðs í staðinn fyrir eða til viðbótar líkum vísitölum neysluverðs sem þegar hafa verið settar fram eða munu verða settar fram af hálfu aðildarríkjanna.

Framsetning vísitalna sem eru sambærilegar felur í sér kostnað sem skiptist á milli aðildarríkjanna.

Í samræmi dreifræðisregluna er eingöngu á færi bandalagsins sjálfs að setja sameiginlega hagskýrslustaðla fyrir vísitölur neysluverðs en gagnasöfnun og samantekt sambærilegra vísitalna neysluverðs mun fara fram í hverju aðildarríki undir forystu þeirra samtaka og stofnana sem bera ábyrgð á gerð opinberra hagskýrslna innanlands.

Með stofnun efnahags- og myntbandalags skapast þörf fyrir vísitölu neysluverðs fyrir bandalagið í heild.

Hagskýrsluáætlunarnefndin, sem var komið á fót með ákvörðun ráðsins 89/382/EBE, KBE ⁽⁵⁾, hefur skilað jákvæðu álitum um drögin að reglugerðinni.

HEFUR SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB nr. L 257, 27. 10. 1995, bls. 1, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 17/98 frá 6. mars 1998 um breytingu á XXI. viðauka (Hagskýrslur) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(1) Stjtið. EB nr. C 84, 6. 4. 1995, bls. 7.

(2) Stjtið. EB nr. C 249, 25. 9. 1995.

(3) Álitum var skilað 31. mars 1995 (Stjtið. EB nr. C 236, 11. 9. 1995, bls. 11).

(4) Stjtið. EB nr. C 236, 11. 9. 1995, bls. 11.

(5) Stjtið. EB nr. L 181, 28. 6. 1989, bls. 47.

1. gr.**Markmið**

Markmiðið með þessari reglugerð er að skapa nauðsynlegan hagskýrslugrunn til að unnt sé að reikna út sambærilegar vísitölur neysluverðs á vettvangi bandalagsins.

2. gr.**Skilgreiningar**

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „samræmd vísitala neysluverðs (HICP):“ sambærileg vísitala neysluverðs sem tekin er saman af hverju aðildarríki um sig;
- b) „evrópsk vísitala neysluverðs (EICP):“ vísitala neysluverðs sem framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna) setur fram fyrir bandalagið, byggð á samræmdri vísitölu neysluverðs í aðildarríkjunum;
- c) „vísitala neysluverðs myntbandalagsins (MUICP):“ vísitala neysluverðs sem framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna) setur fram í tengslum við Efnahags- og myntbandalagið, byggð á samræmdri vísitölu neysluverðs í þeim aðildarríkjum sem ekki njóta undanþágu samkvæmt 109. gr. k í sáttmálanum, svo fremi sem slíkar undanþágur eru fyrir hendi.

3. gr.**Gildissvið**

Samræmd vísitala neysluverðs byggist á verði vöru og þjónustu, sem í boði eru á efnahagssvæði aðildarríkisins, í því skyni að uppfylla þarfir neytenda beint. Framkvæmdastjórnin skal skera úr um vafaatriði að því er varðar vægi samkvæmt málsmeðferðinni sem mælt er fyrir um í 14. gr.

4. gr.**Samanburðarhæfni**

Samræmdar vísitölur neysluverðs teljast sambærilegar ef þær endurspeгла eingöngu mismun á verðbreytingum eða neyslumynstri milli landa.

Samræmdar vísitölur neysluverðs, sem eru breytilegar vegna mismunandi hugtaka, aðferða eða starfsvenja sem notaðar eru við skilgreiningar og vinnslu þeirra, skulu ekki teljast sambærilegar.

Framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna) setur reglur sem hér fara á eftir til að tryggja samanburðarhæfni samræmdra vísitalna neysluverðs samkvæmt málsmeðferðinni sem mælt er fyrir um í 14. gr.

5. gr.**Tímaáætlun og undanþágur frá henni**

1. Ráðstafanirnar, sem eru nauðsynlegar til að mynda sambærilegar vísitölur neysluverðs, skulu gerðar í áföngum sem hér segir:

a) *I. áfangi:*

Eigi síðar en í mars 1996 skal framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna), í samstarfi við aðildarríkin vegna skýrslunnar, sem um getur í 109. gr. j í sáttmálanum („samleitnisviðmiðanir“), leggja fram bráðabirgðasamstæðu vísitalna neysluverðs fyrir hvert aðildarríki um sig. Þessar vísitölur skulu eingöngu byggjast á gögnum sem liggja að baki núgildandi vísitölum neysluverðs, einkum aðlagðar þannig:

- i) að ekki sé reiknað með húsnæði sem eigandi býr sjálfur í;
- ii) að ekki sé reiknað með heilbrigðis- og menntamálum;
- iii) að ekki sé reiknað með tilteknum öðrum þáttum sem mörg aðildarríki taka hvorki til viðmiðunar né meðhöndla með öðrum hætti.

b) *II. áfangi:*

Samræmd vísitala neysluverðs er í upphafi hin sama og vísitalan fyrir janúar 1997. Sameiginlegt viðmiðunartímabil fyrir vísitölu skal vera árið 1996. Áætlaðar verðbreytingar fyrir tólf mánaða tímabil fyrir janúar 1997 og mánuðina þar á eftir skulu metnar á grundvelli vísitalnanna fyrir 1996.

2. Ef nauðsyn krefur getur framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna), að beiðni aðildarríkis og að höfðu samráði við Peningamálastofnun Evrópu, heimilað undanþágur frá ákvæðum 1. mgr. til eins árs hið mesta með þeim hætti að hlutaðeigandi aðildarríki verður að gera umtalsverðar breytingar á hagskýrslukerfi sínu í því skyni að uppfylla skyldur sínar samkvæmt þessari reglugerð.

3. Framkvæmdarákvæði fyrir þessa reglugerð, sem eru nauðsynleg til að tryggja samanburðarhæfni vísitalna neysluverðs og viðhalda og auka áreiðanleika þeirra og mikilvægi, skulu samþykkt, að höfðu samráði við Peningamálastofnun Evrópu, í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 14. gr.

6. gr.**Grunnupplýsingar**

Grunnupplýsingarnar skulu vera verð og vægi vara og þjónustu sem nauðsynlegt er að hafa hliðsjón af í því skyni að tryggja samanburðarhæfni vísitalna samkvæmt 4. gr.

Þessara upplýsinga skal aflað úr hagskýrslueiningum samkvæmt skilgreiningu í reglugerð ráðsins (EBE) nr. 696/93 frá 15. mars 1993 um hagskýrslueiningar fyrir athugun og greiningu á framleiðslukerfi bandalagsins ⁽¹⁾ eða úr öðrum heimildum, að því tilskildu að kröfum um samanburðarhæfni vísitalnanna, sem um getur í 4. gr. þessarar reglugerðar, sé fullnægt.

7. gr.**Heimildir**

Hagskýrslueiningunum, sem aðildarríkin kalla til samstarfs við söfnun eða afhendingu gagna um verð, er skylt að heimila að fylgst verði með raunverulegri verðálagningu og að veita réttar og fullnægjandi upplýsingar þegar þess er óskað.

8. gr.**Tíðni**

1. Samræmd vísitala neysluverðs, evrópsk vísitala neysluverðs og vísitala neysluverðs myntbandalagsins skulu teknar saman mánaðarlega.

2. Gera skal verðkannanir mánaðarlega. Ef lengra líður milli verðkannana og það kemur ekki í veg fyrir samantekt samræmdrar vísitölu neysluverðs, sem uppfyllir kröfur um samanburðarhæfni samkvæmt 4. gr., getur framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna) heimilað undantekningar frá mánaðarlegum verðkönnunum. Þessi málsgrein útilokar ekki tíðari verðkannanir.

3. Vægi samræmdrar vísitölu neysluverðs skal uppfært nægilega oft til að uppfylla kröfur um samanburðarhæfni sem mælt er fyrir um í 4. gr. Þessi málsgrein kallar ekki á að kannanir á tekjum og útgjöldum fjölskyldna fari oftast fram en á fimm ára fresti, nema í aðildarríkjum þar sem staðfest er, samkvæmt málsmeðferðinni í 14. gr., að breytingar á neyslumynstri leiði til þess að nauðsynlegt sé að gera oftast kannanir.

9. gr.**Niðurstöður fengnar**

Aðildarríkin skulu meðhöndla gögn sem safnað er svo unnt sé að vinna samræmda vísitölu neysluverðs, vísitala með Laspeyres-

sniði sem nær til flokka alþjóðaflokkunarkerfisins COICOP (flokkun einstaklingsneyslu eftir tilgangi) ⁽²⁾, sem skal aðlöguð samkvæmt málsmeðferðinni í 14. gr. þannig að fram komi sambærilegar samræmdar vísitölur neysluverðs. Ákvarða ber aðferðir, málsmeðferð og forskriftir, sem eiga að tryggja að kröfum um samanburðarhæfni sé fullnægt, með því að beita sömu málsmeðferð.

10. gr.**Miðlun niðurstaðna**

Aðildarríkin skulu miðla samræmdum vísitölum neysluverðs til framkvæmdastjórnarinnar (Hagstofu Evrópubandalaganna) innan frests sem skal ekki vera lengri en þrjátíu dagar frá lokum þess almanaksmánaðar sem vísitölurnar eiga við.

11. gr.**Útgáfa**

Samræmd vísitala neysluverðs, evrópsk vísitala neysluverðs, vísitala neysluverðs myntbandalagsins og samsvarandi undirvísitölur fyrir flokkana sem um getur í 9. gr., valdar samkvæmt málsmeðferðinni sem mælt er fyrir um í 14. gr., skal gefin út af framkvæmdastjórninni (Hagstofu Evrópubandalaganna) innan frests sem skal ekki vera lengri en fimm virkir dagar frá lokum frestsins sem um getur í 10. gr.

12. gr.**Samanburðarhæfni gagna**

Aðildarríkin skulu veita framkvæmdastjórninni (Hagstofu Evrópubandalaganna), að beiðni hennar, nægilega nákvæmar upplýsingar, meðal annars þær sem safnað er samkvæmt 6. gr., sem nauðsynlegar eru til að meta hvort kröfum um samanburðarhæfni og gæði samræmdra vísitalna neysluverðs sé fullnægt.

13. gr.**Fjármögnun**

Ráðstafanir, sem lúta að framkvæmd þessarar reglugerðar, skulu samþykktar að teknu ítrasta tilliti til rekstrarhagkvæmni og að því tilskildu að ekki sé þörf á neinu meiriháttar viðbótarfjármagni í aðildarríki, nema framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna) beri tvo þriðju hluta viðbótarkostnaðarins til loka annars árs sem ráðstafanirnar standa yfir.

⁽¹⁾ Stjttíð. EB nr. L 76, 30. 3. 1993, bls. 1.

⁽²⁾ Gefið út af Sameinuðu þjóðunum, tafla 6.1, 3. endurskoðun, ritröð F nr. 2, með breytingum OECD (DES/N1/86.9), París 1986.

14. gr.**Málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar hagskýrsluáætlunar-nefndar (hér á eftir kölluð „nefndin“).

2. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skal skila álit sínu á drögnum innan þeirra tímamarka sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitid skal samþykkt með þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðinu ber að samþykkja að tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni veða eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaðurinn greiðir ekki atkvæði.

Framkvæmdastjórnin skal samþykkja fyrirhugaðar ráðstafanir séu þær í samræmi við álit nefndarinnar.

Séu fyrirhugaðar ráðstafanir ekki í samræmi við álit nefndarinnar, eða skili nefndin ekki álit, ber framkvæmdastjórninni án tafar að leggja tillögu fyrir ráðið um ráðstafanir sem gera skal. Ráðið tekur ákvörðun með auknum meirihluta.

Hafi ráðið ekki aðhafst innan þriggja mánaða frá því að tillagan var lögð fyrir það skal framkvæmdastjórnin samþykkja fyrirhugaðar ráðstafanir.

15. gr.**Endurskoðun**

Að höfðu samráði við nefndina skal framkvæmdastjórnin (Hagstofa Evrópubandalaganna), leggja fram, innan tveggja ára frá þeim degi sem þessi reglugerð öðlast gildi og aftur innan tveggja ára þaðan í frá, skýrslu til ráðsins um samræmdar vísitölur neysluverðs sem settar eru fram samkvæmt þessari reglugerð og einkum um áreiðanleika þeirra og hvort kröfum um samanburðarhæfni sé fullnægt.

Í skýrslum þessum skal framkvæmdastjórnin greina frá skoðun sinni á framkvæmd málsmeðferðarinnar sem lýst er í 14. gr. og hugsanlega leggja fram breytingar sem hún telur viðeigandi.

16. gr.**Gildistaka**

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Lúxemborg 23. október 1995.

Fyrir hönd ráðsins,

P. SOLBES MIRA

forseti.